

Indledning

Du sidder nu med **Petersmindeskolens Omsorgsplan** som første gang er udarbejdet i løbet af skoleåret 2000/2001. Udvalget bag udarbejdelsen af planen har haft den intention, at planen skulle være nem at gå til, hvis en svær situation rammer en klasse eller en elev i en klasse.

Vi har derfor udarbejdet otte særskilte planer, som via overskriften tydeligt viser hvilken plan, der kunne være brug for. Der er således mulighed for, at tage en kopi af lige netop den plan man skal bruge og have den med sig som en slags checkliste, når der skal handles i forbindelse med børns eller personales sorg og/eller krise. Sidst i omsorgsplanen er der en huskeliste, forslag til dagsorden til forældremøde samt forslag til brev til hjemmene.

Det har været vigtigt for udvalgets medlemmer at fremhæve, at skolens personale her har et hjælpeværktøj, hvor man kan finde forskellige forslag til, hvad der kan og bør gøres, i hvilken rækkefølge og hvordan. Det er vigtigt at understrege at planen skal ses som forslag til handlinger. Vi har lagt vægt på, at det oftest vil være personer fra personalet, der har ansvaret for at være den udfarende kraft i en henvendelse til hjemmene og samtidig er det vigtigt at huske på, at det er det enkelte hjem, som bedst ved, hvad de og deres barn har mest brug for i den svære situation, hvor sorgfølelsen melder sig. Det må derfor være fx. lærerens rolle at henvende sig til hjemmene, spørge hvordan skolen kan hjælpe og evt. komme med forslag, som kunne være en hjælp.

Vi er klar over, at man på forhånd ikke kan medtænke alle ting i en sådan plan, så derfor er det vores håb, at man vil melde tilbage til gruppen, hvis man kommer i tanke om noget, vi har glemt at få med i planen. Udvalgets medlemmer samt ledelsen stiller sig gerne til rådighed med gode råd og vejledning, hvis nogle fra personalet skulle ønske det.

Revideret af Trivselsudvalget 2012/2013

Trivselsudvalgets medlemmer:

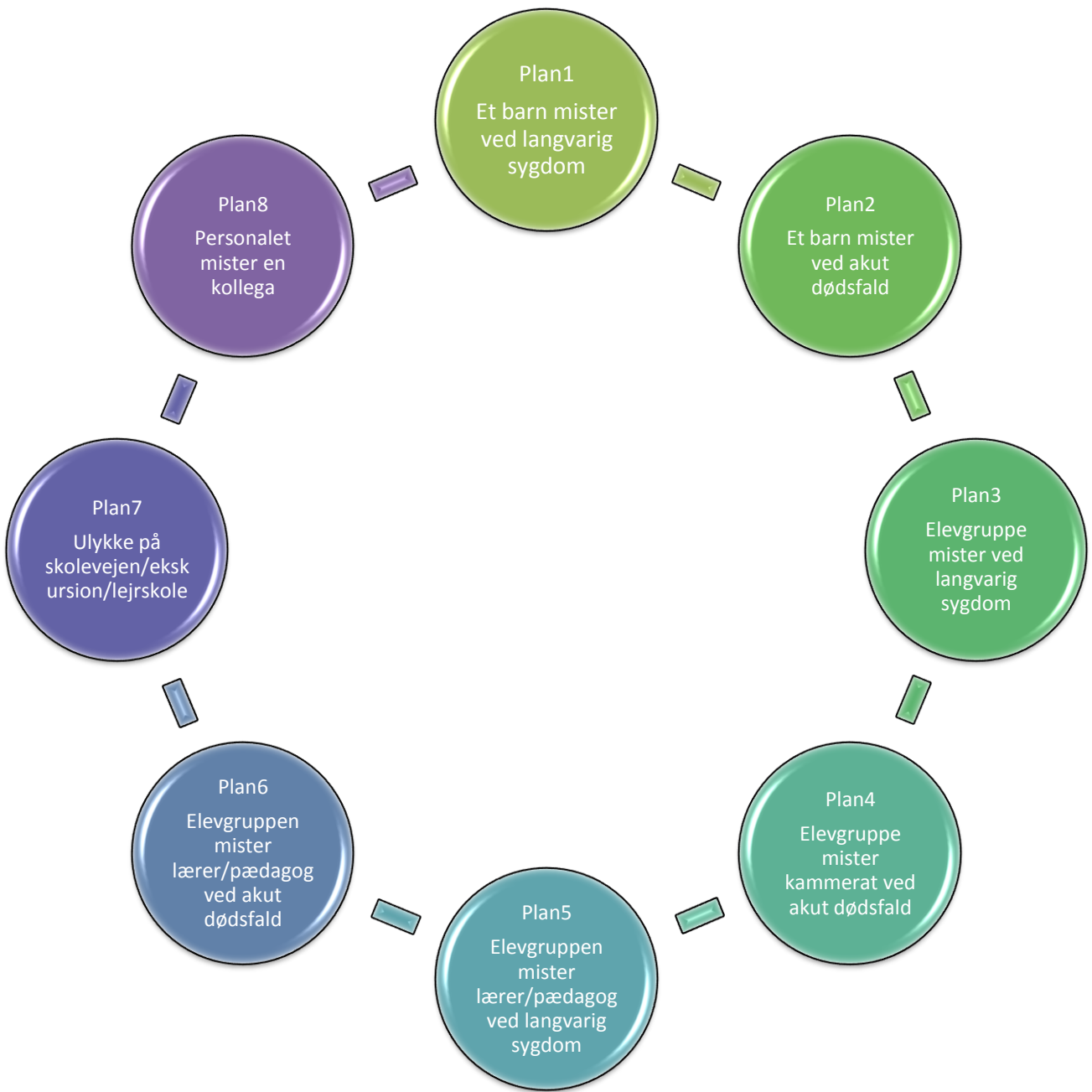
Annette Østergaard, lærer

Malene Lebech, lærer

Lene Nielsen, lærer

Mille Kromann, pædagog

Gitte D. Rosenlund, afdelingsleder

Plan1

Omsorgsplan vedr.:

"Et barn i gruppen mister ved langvarig sygdom (forældre/søskende)".

1. Læreren, der modtager information fra hjemmet om langvarig sygdom, sørger for, efter aftale med hjemmet, at resten af teammedlemmerne, SFO/klubben, sundhedsplejersken, skolens sekretær, ledelsen og eventuelle søskendes kontaktlærer/klasselærer får informationen.

2. Teamet sammenkaldes evt. sammen med sundhedsplejersken. Der etableres aftaler for, hvad der skal gøres og hvem fra teamet, der tager kontakt til hjemmet (det må gerne være to lærere, der henvender sig). Den/de lærere er nu kontaktlærere til hjemmet og har den udfarende kraft. Der laves aftaler med hjemmet om, hvordan skolen kan støtte og evt. hvor ofte der er brug for kontakt mellem skole og hjem. Kontaktlærerne får afklaret om en evt. pasningsordning/fritidsklub er orienteret om sygdommen.

3. **Når/hvis dødsfald sker.**
  - a) Den, der modtager beskeden om dødsfald, informerer ledelsen, som derefter informerer skolens øvrige medarbejdere så hurtigt som muligt. Når personalet er informeret, gives de lærere, der skal ud i de øvrige klasser, besked om, hvorfor skolen flager på halv stang.
Hvis informationen kommer fra "anden kilde", henvender kontaktlæreren sig til familien for be- eller afkræftelse og for at få "historien" bag dødsfaldet.

  - b) Kontaktlærerne frigøres/indkaldes og er den, der giver klassen besked om det skete. Ingen skal føle sig presset til dette og ledelsen vil altid være til stede og vil i den sammenhæng også give klassen besked. Fortæl klassen så nøjagtigt som muligt, hvad der er sket. Kontaktlærerne har den tid, der er brug for, til at være sammen med klassen den dag.

Det er en god ide at gennemføre ritualer med klassen, fx:

- Flaget hejses altid. Kontaktlærerne afgør, evt. sammen med klassen, om eleverne vil hejse flaget, eller om pedellen varetager flaghejsning
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster
- Der snakkes med klassen om, hvad de kan gøre for den kammerat, der har mistet
- Der sendes brev via intra til klassens øvrige elever om, hvad der er sket og hvad der gøres fra skolens side

”Materialekassen”, som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

4. De først-kommende dage:

Kontaktlærerne kontakter hjemmet, for at høre om og evt. hvad, de ønsker skolen gør i forbindelse med begravelsen. Derefter laves aftaler om, hvad der gøres på skolen, når eleven igen møder op til undervisning. Det er vigtigt for kontaktlærerne at huske, at de har den udfarende kraft til at komme med forslag – fortælle hvad skolen har erfaring med at gøre.

Det kan fx foreslås at:

- Afdelingen samles og holder en lille mindehøjtidelighed, når barnet, der har mistet, møder i skole igen
- Kontaktlæreren fortæller, hvad der er sket
- Tænde lys
- Synge en sang for afdøde
- Mindes i stilhed

Og/eller

- Klassen har en lille mindehøjtidelighed under samme former

Barnets efterlevende søskende/forældre tilbydes at deltage.

5. Den kommende længere periode.

Kontaktlærerne aftaler med hjemmet, hvordan og hvad der gøres i de kommende måneder, således at omsorgen for barnet, der har mistet forfatter. Det kan være en god ide, at kontaktlæreren løbende snakker med barnet om, hvordan det nu går.

Plan2

Omsorgsplan vedr.:

"Et barn i gruppen mister ved akut dødsfald (forældre/søskende)".

1. Den ansatte, der modtager informationen om et akut dødsfald, kontakter skolens ledelse, som herefter hurtigst muligt informerer de ansatte, der har størst tilknytning til den/de ramte elev(er).
Teamet aftaler hvem af lærerne, der tager kontakt til elevens hjem som udgangspunkt er det kontaktlæreren. Kontaktlæreren har den udfarende kraft. Der tages kontakt til hjemmet for at høre, hvad der er sket. Afklare om og evt. hvad de ønsker skolen gør for at støtte eleven.
2. Førstkommende arbejdsdag informeres resten af personalet. Når personalet er informeret, giver de lærere, der skal ud i de øvrige klasser, besked om, hvorfor skolen flager på halv.
3. Kontaktlæreren frigøres/indkaldes og er den, der giver klassen besked. Fortæl klassen så nøjagtigt som muligt, hvad der er sket, så myter og rygtedannelser undgås. Kontaktlæreren har den tid, der er brug for til at være sammen med klassen den dag.

Det er en god ide at gennemføre ritualer med klassen, fx:

- Flaget hejses altid. Kontaktlæreren afgør, evt. sammen med klassen, om eleverne vil hejse flaget, eller om pedellen varetager flaghejsningen
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster
- Der snakkes med klassen om, hvad de kan gøre for den kammerat, der har mistet
- Der sendes brev/information hjem (via intra) til klassens øvrige elever om, hvad der er sket, og hvad der gøres fra skolens side

"Materialekassen", som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer

4. De førstkommende dage.

Kontaktlæreren kontakter hjemmet for at høre om og evt. hvad de ønsker skolen gør i forbindelse med begravelsen. Derefter laves aftaler om, hvad der gøres på

skolen, når barnet igen møder op til undervisning. Det er vigtigt for kontaktlæreren at huske, at man har den udfarende kraft til at komme med forslag – fortælle hvad skolen har erfaring med at gøre.

Det kan fx foreslås at:

Afdelingen samles og holder en lille mindehøjtidelighed, når barnet, der har mistet, møder i skole igen

- Læreren fortæller hvad der er sket
- Tænde lys
- Synge en sang for afdøde
- Mindes i stilhed

Og/eller

- Klassen har en lille mindehøjtidelighed under samme former

Barnets efterlevende søskende/forældre tilbydes at deltage

5. Den kommende længere periode.

Kontaktlærerne aftaler med hjemmet, hvordan og hvad der gøres i de kommende måneder, således at omsorgen for barnet, der har mistet fortsætter. Det kan være en god ide, at en af kontaktlærerne løbende snakker med eleven om, hvordan det nu går.

Plan3

Omsorgsplan vedr.:

"Elevgruppen mister kammerat ved langvarig sygdom"

1. Læreren, der modtager information fra hjemmet om langvarig sygdom, sørger for, efter aftale med hjemmet, at resten af teammedlemmerne, sundhedsplejersken, skolens sekretær, ledelsen og eventuelle søskendes klasselærer får informationen.

2. Teamet sammenkaldes evt. sammen med sundhedsplejersken. Der etableres aftaler for, hvad der skal gøres og hvem fra teamet, der tager kontakt til hjemmet (det må gerne være to lærere, der henvender sig). Den/de lærere er nu kontaktlærere til hjemmet og har den udfarende kraft. Der laves aftaler med hjemmet om, hvordan skolen kan støtte og evt. hvor ofte, der er brug for kontakt mellem skole og hjem. Kontaktlærerne får afklaret om en evt. pasningsordning/fritidsklub er orienteret om sygdommen. Aftal med hjemmet om klassekammerater kan have kontakt med den syge og i hvilket omfang.

3. **Når/hvis dødsfald sker.**
  - a) Den, der modtager beskeden om dødsfald informerer ledelsen, som derefter informerer skolens øvrige medarbejdere så hurtigt som muligt. Direkte og tidligere involverede lærere får evt. besked pr. telefon. Eventuel telefonkæde til orientering af klassens forældre overvejes, især hvis dødsfald sker i en weekend. SFO-personale informeres via ledende pædagog, hvis dødsfald sker i weekend – især de pædagoger der skal åbne mandag morgen. Når personalet er informeret, gives de lærere, der skal ud i de øvrige klasser besked om, hvorfor skolen flager på halv stang.
Hvis informationen kommer fra "anden kilde", henvender kontaktlæreren sig til familien for be- eller afkræftelse og for at få "historien" bag dødsfaldet.
Lokalområdets øvrige institutioner informeres snarest.

  - b) Kontaktlærerne frigøres/indkaldes og er dem, der giver klassen besked om det skete. Fortæl klassen så nøjagtigt som muligt, hvad der er sket. Kontaktlærerne har den tid, der er brug for til at være sammen med klassen den dag.

Det er en god ide at gennemføre ritualer med klassen, fx:

- Flaget hejses altid. Kontaktlærerne afgør, evt. sammen med klassen, om eleverne vil hejse flaget, eller om pedellen varetager flaghejsning
- Pynte elevens bord med fx blomster og lys
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster
- Der snakkes med klassen om, hvad de kan gøre for den kammerat, der har mistet

Der sendes brev med hjem til klassens øvrige elever om, hvad der er sket, og hvad der gøres fra skolens side

- Skolens ledelse opsøger hjemmet og afleverer en buket fra skolen.

c) Skolens ledelse arrangerer en fælles mindehøjtidelighed for alle skolens elever. (Se evt. under 3B vedr. ritualer).

Det kan foreslås at:

- Tænde levende lys i teatersal og senere på gangen
- Oplæse tekster/holde en lille tale
- Holde 1 minuts stilhed
- Synge fælles sang/salme

”Materialekassen”, som står på i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

4.

De først-kommende dage.

Kontaktlærerne kontakter hjemmet for at høre om og evt. hvad, de ønsker skolen gør i forbindelse med begravelsen. Må klassekammerater evt. hjælpe med at pynte kirken? Der laves aftaler om, hvad skolen kan/vil gøre i forhold til de øvrige elever i klassen i dagene før begravelsen. Det er vigtigt at huske for kontaktlærerne, at de har den udfarende kraft

til at komme med forslag til forældrene – fortælle hvad skolen før har gjort i lignende tilfælde.

Det kan foreslås at:

Klassen/afdelingen samles og holder en lille mindehøjtidelighed for den mistede elev

- Tænde lys
- Synge sange/salmer for afdøde
- Mindes i stilhed
- Afdelingsleder/skoleleder taler om afdøde
- Barnets efterlevende søskende/forældre tilbydes at deltage.

5.

Den kommende længere periode.

Vær opmærksom på hvornår det er rigtigt at tage elevens bord ud af klassen.

Kontaktlærerne fortæller hjemmet, hvad og hvordan der gøres i skolen i de kommende måneder, således at efterladte klassekammerater får sorgen bearbejdet. Forældre kan tilbydes at deltage og/eller opretholde kontakten til klassen, i det omfang de måtte ønske.

Plan4

Omsorgsplan vedr.:

“Elevgruppe mister kammerat ved akut dødsfald”.

1.

Den ansatte, der modtager informationen om et akut dødsfald, kontakter skolens ledelse, som herefter hurtigst muligt informerer de ansatte. De direkte involverede og tidligere involverede lærere får telefonbesked, og en eventuel telefonkæde etableres til orientering af klassens forældre, især hvis dødsfald sker i en weekend. SFO-personale informeres via ledende pædagog, hvis dødsfald sker i weekend, især de pædagoger, der skal åbne mandag morgen. Lokalområdet øvrige institutioner informeres snarest.

Teamet aftaler hvem af lærerne der tager kontakt til elevens hjem. Den/de lærere er nu kontaktlærere til hjemmet og har den udfarende kraft.

De kontakter hjemmet for at høre, hvad der er sket. Afklarer hvordan og evt. hvad de ønsker skolen fortæller barnets klassekammerater.

2.

Førstkommende arbejdsdag informeres resten af personalet. Når personalet er informeret, giver de lærere, der skal ud i de øvrige klasser, besked om, hvorfor skolen flager på halv.

3.

A.

Kontaktlærerne frigøres/indkaldes og er dem, der giver klassen besked om det skete.

Fortæl klassen så nøjagtigt som muligt, hvad der er sket. Kontaktlærerne har den tid, der er brug for, til at være sammen med klassen den dag. Der snakkes med klassen om, hvad de evt. kan gøre for de forældre/søskende, der har mistet.

Det er en god ide at gennemføre ritualer med klassen, fx:

- Flaget hejses altid. Kontaktlærerne afgør, evt. sammen med klassen, om eleverne vil hejse flaget, eller om pedellen varetager flaghejsning
- Pynte elevens bord med fx blomster og lys
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster

Der sendes brev med hjem til klassens øvrige elever om, hvad der er sket, og hvad der gøres fra skolens side

Det kan være en god ide at besøge et eventuelt ulykkessted.

B.

Skolens ledelse arrangerer en fælles mindehøjtidelighed for alle skolens elever. (Se evt. under 3A vedr. ritualer).

Det kan foreslås at:

- Tænde levende lys i teatersal og senere på gangen
- Oplæse tekster / holde en lille tale
- Holde 1 minuts stilhed
- Synge fælles sang/ salme
- Skolens leder opsøger hjemmet og afleverer en buket blomster fra skolen.
- Klassens forældre kan med fordel deltage sammen med deres børn i begravelsen

"Materialekassen", som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

De førstkommende dage.

Kontaktlærerne kontakter hjemmet for at høre om og evt. hvad, de ønsker, skolen gør i forbindelse med begravelsen. Må klassekammerater evt. hjælpe med at pynte kirken? Der laves aftaler om, hvad skolen kan/vil gøre i forhold til de øvrige elever i klassen i dagene før begravelsen. Det er vigtigt at huske for kontaktlærerne, at de har den udfarende kraft til at komme med forslag til forældrene – fortælle hvad skolen før har gjort i lignende tilfælde.

Det kan foreslås at:

- Klassen/afdelingen samles og holder en lille mindehøjtidelighed for den mistede elev
- Tænde lys
- Synge sange/ salmer for afdøde
- Mindes i stilhed

- Afdelingsleder/skoleleder taler om afdøde

Barnets efterlevende søskende/forældre tilbydes at deltage.

5.

Den kommende længere periode.

Vær opmærksom på hvornår det er rigtigt at tage elevens bord ud af klassen.

Kontaktlærerne fortæller hjemmet, hvad og hvordan der gøres i skolen i de kommende måneder, således at efterladte klassekammerater får sorgen bearbejdet. Forældre kan tilbydes at deltage og/eller opretholde kontakten til klassen, i det omfang de måtte ønske.

Plan5

Omsorgsplan vedr.:

"Elevgruppe mister lærer/pædagog ved langvarig sygdom".

1.

Når skolen modtager besked om, at en medarbejder er langvarig syg, afklarer ledelsen med den syge medarbejder og vedkommendes pårørende hvilke informationer, der må gives og til hvem (kolleger, børn, forældre...).

2.

Ledelsen sammenkaller den/de team, den syge medarbejder er med i.

Det afklares ud fra den syges ønsker:

- hvem har jævnligt kontakt til medarbejderen?
- hvad gør vi med de berørte klasser? (hvad må de i forhold til medarbejderen?)

Den/de kontaktpersoner eller ledelsen afklarer med den syge, hvad vedkommende har brug for og overskud til.

3.

Når/hvis dødsfald sker.

A.

Den, der modtager beskeden om dødsfald, informerer ledelsen, som derefter informerer skolens øvrige medarbejdere så hurtigt som muligt. Når personalet er informeret, frigøres alle klasselærere, som derefter går ud i deres klasse og fortæller eleverne, hvorfor skolen flager på halv.

Øvrige lærere står til rådighed som hjælpere, i de klasser de har timer i.

B.

I de klasser, som er særlig berørte af dødsfaldet, vil det være en god ide at gennemføre ritualer med eleverne, fx:

- Flaget hejses altid. Det kan gøres af ledelsen med eleverne samlet eller af pedellen.
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster
- Der snakkes evt. med klassen om, hvad de kan gøre før og ved begravelsen
- Der sendes brev med hjem om, hvad der er sket, og hvad der gøres fra skolens side.

De øvrige klasselærere tager stilling til, hvad de vil bruge klasselærerdagen til, og hvor meget de vil gøre i forbindelse med dødsfaldet.

C.

Skolens ledelse arrangerer en fælles mindehøjtidelighed for alle skolens elever. (Se evt. under 3B vedr. ritualer).

”Materialekassen”, som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

4.

De først-kommende dage.

Ledelsen kontakter de pårørende for at høre om og evt. hvad, de ønsker, skolen gør i forbindelse med begravelsen. Det er vigtigt at huske for ledelsen, at de har den udfarende kraft til at komme med forslag til de pårørende og afklare:

- Må kolleger deltage i begravelsen? (evt. hvor mange), der gives fri til de eventuelle kolleger, der deltager.
- Må elever deltage i begravelsen? (evt. hvor mange)
- Må elever pynte kirken?

Klasselærerne afklarer i de berørte klasser, om de har brug for at gøre noget før, under eller efter begravelsen. Det kan foreslås at:

- Klassen samles og holder en lille mindehøjtidelighed
- Tænde lys
- Synge sange/salmer
- Mindes i stilhed

5.

Den kommende længere periode.

Klasselærerne i de berørte klasser er dem, der i særlig grad holder øje med og vurderer, hvad der er brug for at gøre i de kommende måneder, således at eleverne får sorgen bearbejdet.

Det kan foreslås at arrangere en kort mindehøjtidelighed på årsdagen for dødsfaldet. De efterladte pårørende kan tilbydes at deltage.

Plan6

Omsorgsplan vedr.:

"Elevgruppe mister lærer/pædagog ved akut dødsfald".

1.

Den ansatte, der modtager informationerne om et akut dødsfald blandt medarbejderne, kontakter skolens ledelse. Ledelsen kontakter den afdødes pårørende for at høre, hvad der er sket. Afklarer hvordan og evt. hvad de ønsker, skolen fortæller elever og medarbejdere om dødsfaldet.

2.

Skolens ledelse informerer de ansatte hurtigst muligt.

3.

A.

Når personalet er informeret, frigøres alle klasselærere, som derefter går ud i deres klasse og fortæller eleverne, hvorfor skolen flager på halv.

Øvrige lærere står til rådighed som hjælpere, i de klasser de har timer i.

B.

I de klasser, som er særlig berørte af dødsfaldet, vil det være en god ide at gennemføre ritualer med eleverne, fx:

- Flaget hejses altid. Det kan gøres af ledelsen med eleverne samlet eller af pedellen.
- Tænde levende lys i klassen
- Synge sange/salmer
- Oplæsning af udvalgte tekster

Der snakkes evt. med klassen om, hvad de kan gøre før og ved begravelsen

Der sendes brev med hjem om hvad der er sket, og hvad der gøres fra skolens side.

De øvrige klasselærere tager stilling til, hvad de vil bruge klasselærerdagen til, og hvor meget de vil gøre i forbindelse med dødsfaldet.

C.

Skolens ledelse arrangerer en fælles mindehøjtidelighed for alle skolens elever. (Se evt. under 3B vedr. ritualer).

"Materialekassen", som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

4.

De først-kommende dage.

Ledelsen kontakter de pårørende for at høre om og evt. hvad de ønsker skolen gør i forbindelse med begravelsen. Det er vigtigt at huske for ledelsen, at de har den udfarende kraft til at komme med forslag til de pårørende og afklare:

- Må kolleger deltage i begravelsen? (evt. hvor mange), der gives fri til de eventuelle kolleger, der deltager.
- Må elever deltage i begravelsen? (evt. hvor mange)
- Må elever pynte kirken?

Klasselærerne/kontaktlærerne/pædagogerne afklarer i de berørte klasser, om de har brug for at gøre noget før, under eller efter begravelsen. Det kan foreslås at:

- Klassen samles og holder en lille mindehøjtidelighed
- Tænde lys
- Synge sange/salmer
- Mindes i stilhed

5.

Den kommende længere periode.

Klasselærerne/kontaktlærerne/pædagogerne i de berørte klasser er dem, der i særlig grad holder øje med og vurderer, hvad der er brug for at gøre i de kommende måneder, således at eleverne får sorgen bearbejdet.

Det kan foreslås at arrangere en kort mindehøjtidelighed på årsdagen for dødsfaldet. De efterladte pårørende kan tilbydes at deltage.

Plan7

Omsorgsplan vedr.:

”Ulykke på skolevejen/ekskursion/lejrskole”.

Forebyggelse:

I forbindelse med ture ud af huset med klasser informeres ledelsen, og det afgøres om to lærere/pædagoger skal med.

Ingen lærere/pædagoger må forlade skolen med klasser uden at medbringe mobiltelefonen.

Medbring skolens tlf. nr. og privatnummer til skolens ledere

Medbring evt. klasseliste med hjemmets tlf.nr. og forældres tlf.nr. til arbejde på lejrskole

Skolen arrangerer *studiekreds* i elementær førstehjælp i skoleåret 01/02. Derefter arrangeres opfølgning løbende.

Cykelhelme er påbudt på cykelture med klasser/elever.

Hvis ulykken sker:

Stop ulykken:

- få samling på de øvrige elever, få dem placeret et sikkert sted, gerne siddende

- alle elever slukker deres mobiltelefoner
- yd livreddende førstehjælp
- alarmer 112
- alarmer skolens kontor/ledelse

Når skolens kontor/ledelse er informeret foretages følgende:

Skolens ledelse/kontoret kontakter den berørte elevs forældre og fortæller, at der er sket en ulykke, og hvor barnet er bragt hen.

Ledelsen afgør, hvordan de øvrige elever kommer tilbage til skolen.

Så vidt muligt kører en af lederne og/eller en lærer ud til ulykkesstedet.

Når lederen/læreren har et overblik over situationen på ulykkesstedet, fortsætter lederen/læreren og evt. en af de implicerede lærere til hospitalet.

Alle elever bringes samlet tilbage til skolen.

Kontoret/tilbageværende leder indkalder lærerne i det/de berørte team. Disse lærere gør klar til at modtage elever og forældre på skolen.

Kontoret/tilbageværende leder kontakter alle implicerede elevers forældre og beder dem møde op på skolen.

Ledelsen er opmærksom på, at de har den udfarende kraft til at sørge for, at der bliver draget omsorg for den/de lærere, der var tilstede da ulykken skete.

Ledelsen er opmærksom på, hvad der siges, hvis pressen henvender sig.

Ledere/lærere/elever/forældre samles på skolen og "deler" oplevelsen med hinanden:

- yd omsorg til sorgen/chokket
- skab en fælles historie
- skaf information
- giv konkret information
- ingen elever forlader skolen alene

- vær opmærksom på om nogle har brug for professionel hjælp

Hvis eleven svæver mellem liv og død i flere dage, skal der løbende skaffes præcise informationer, som gives videre til personale/forældre/elever.

For at sikre at alle har den samme information laves der ud over mundtlige opdateringer også opsummering på intra.

Hvis der kommer information om dødsfald.

1.

Hvis information om dødsfald kommer, mens alle er forsamlet på skolen, kan ritualer afvikles og der "tages hånd" om reaktionerne. Der opfordres til, at alle møder i skole næste dag evt. sammen med forældre.

2.

Førstkommende arbejdsdag informeres resten af personalet. Når personalet er informeret, giver de lærere, der skal ud i de øvrige klasser, besked om, hvorfor skolen flager på halv.

3.

A.

Teamlærerne er frigjort og er sammen med berørte elever og eventuelle forældre.

Det er en god ide at:

- give nøjagtig information om det skete
- snakke med klassen om hvad de evt. kan gøre for de efterladte forældre/søskende
- gennemføre ritualer:
  - Flaget hejses altid. Kontaktlærerne afgør, evt. sammen med klassen, om eleverne vil hejse flaget, eller om seervicelederen varetager flaghejsning
  - Pynte elevens bord med fx blomster og lys
  - Tænde levende lys i klassen
  - Synge sange/salmer
  - Oplæsning af udvalgte tekster
  - Der informeres via intra om dagens indhold
  - Det kan være en god ide at besøge et eventuelt ulykkessted.

B.

Skolens ledelse arrangerer en fælles mindehøjtidelighed for alle skolens elever/afdelingens elever. (Se evt. under 3A vedr. ritualer).

”Materialekassen”, som står i personalerummet, kan være en hjælp til gennemførelsen af disse ritualer.

4.

De førstkommende dage.

Kontaktlærerne kontakter hjemmet for at høre om og evt. hvad de ønsker skolen gør i forbindelse med begravelsen. Må klassekammerater evt. hjælpe med at pynte kirken? Der laves aftaler om, hvad skolen kan/vil gøre i forhold til de øvrige elever i klassen i dagene før begravelsen. Det er vigtigt at huske for kontaktlærerne, at de har den udfarende kraft til at komme med forslag til forældrene – fortælle hvad skolen før har gjort i lignende tilfælde.

Det kan foreslås at:

- Klassen/afdelingen samles og holder en lille mindehøjtidelighed for den mistede elev
- Tænde lys
- Synge sange/salmer for afdøde
- Mindes i stilhed
- Afdelingsleder/skoleleder taler om afdøde

Barnets efterlevende søskende/forældre tilbydes at deltage.

5.

Den kommende længere periode.

Vær opmærksom på hvornår det er rigtigt at tage elevens bord ud af klassen. Kontaktlærerne fortæller hjemmet, hvad og hvordan der gøres i skolen i de kommende måneder, således at efterladte klassekammerater får sorgen bearbejdet. Forældre kan tilbydes at deltage og/eller opretholde kontakten til klassen, i det omfang de måtte ønske.

Plan8

Omsorgsplan vedr.: "Personalet mister en kollega".

Når en kollega bliver langvarig syg:

Når ledelsen modtager besked fra en ansat om alvorlig sygdom aftales med vedkommende, hvordan og hvornår kolleger informeres, og hvad der må siges. Det er en god ide at afklare i hvilket omfang den ansatte ønsker at snakke om sygdommen i dagligdagen.

Når en kollega dør:

Den ansatte, der modtager informationer om et akut dødsfald blandt medarbejderne, kontakter skolens ledelse. Ledelsen kontakter den afdødes pårørende for at høre, hvad der er sket.

Når en ansat pludselig dør eller dør efter længere tids fravær, følges den del af nedenstående, som passer ind i forhold til afdødes arbejdsområde.

Ledelsen sørger for den nødvendige kontakt til andre medarbejdere for at komme frem til, hvad der skal iværksættes.

Flagning

Skolen flager på halv stang på selve dødsdagen
Der flages på begravelsesdagen.

Afdødes familie

- Sørge for at de pårørende får at vide, hvad skolen foretager sig i forbindelse med dødsfaldet
- Give de efterladte mulighed for at komme frem med, hvad de forventer af skolen i denne situation
- Samme dag sendes en varm hilsen fra skolen

Information til de ansatte

- Ledelsen kontakter alle og får samlet de ansatte ved skolen til et kort møde hurtigst muligt
- Ledelsen skaber rammen om samværet (brug evt. "materialekassen" fra kontoret)
- Skolens ansatte har en stund sammen, hvor de mindes den afdøde
- Ledelsen informerer om, hvorledes skolen vil forholde sig med hensyn til denne dag, herunder hvilke informationer, der skal gives til eleverne
- Alle informationer skal være klare og præcise for at undgå misforståelser
- Ansatte som rammes af sorgen, og som ikke formår at gennemføre en sædvanlig skoledag, fritages fra dette.
- Send ikke elever hjem, men find alternative løsninger. Slå evt. flere klasser sammen.
- Husk plan 6 med hensyn til omsorg for eleverne

HUSKELISTE:

- "Materialekassen" i personalerummet.
- Flaget hejses, når skolen får besked om dødsfald (klassen og/eller pedellen gør det)
- Flaget hejses på begravelsesdagen
- Brev til klassens/årgangen skrives og sendes via intra.
- Blomster sendes til begravelsen, måske også den dag dødsfaldet sker

- Hvis man i en weekend/ferie får kendskab til dødsfald blandt elever på skolen eller elevers forældre/søskende, tager man kontakt til en fra skolens ledelse, som foretager det videre fornødne.

Man kan snakke med børn om alt

Husk at yde omsorg

Samtale med børnene:

- introduktion til hvad der skal ske nu
- hold dig til facts i stedet for rygter
- giv tid til tanker og fantasier om død

Regler om følelser:

- ingen kommenterer andres følelser
- ingen drilles for deres tanker/fantasier
- hver taler for sig selv
- ingen krav til formen

- børnegruppen har sin egen kultur

Yd omsorg over tid

- ikke kun her og nu

Hvad kan vi bruge sammen med børnene:

- samtale
- leg
- sang og musik
- tegne/lave collager
- læse bøger (også oplæsning)

Gør det simpelt

- vær ærlig

Forslag til dagsorden for forældremøder:

En enkel dagsorden:

Informationer gives og udveksles. Alle facts skal på bordet. Alle rygter og halve sandheder skal kunne vendes.

Der skal være tid til refleksioner og reaktioner.

Information om de almindeligste sorgreaktioner hos børn.

Enkle råd kan gives, og der kan udveksles ideer mellem forældrene og personalet.

Diskussion i åbenhed om tanker og følelser.

Afslutning med aftale om åbenhed fremover.

En mere udførlig dagsorden:

Orienter om det, som er foregået i skolen og i klassen i forbindelse med dødsfaldet.

Orienter om de oplysninger skolen har fået omkring dødsfaldet og begravelsen.

Giv besked om, hvorvidt det er muligt for eleverne at deltage i begravelsen. Såfremt der er denne mulighed, er det vigtigt at understrege nødvendigheden af, at hver elev har en voksen at holde sig til. Find på mødet ud af, hvem der følger hver enkelt elev til begravelsen. Hvis en elev ikke skal deltage, skal skolen informeres om dette. Der kan organiseres en fælles blomsterhilsen fra børnene.

Fortæl hvilke ressource-personer, der har været/tænkes inddraget. Fx præsten i forbindelse med begravelsen.

Gennemgå sorgreaktioner hos børn både på kort og lang sigt. Uddel materiale om emnet og eventuelt også om, hvordan man kan tale med børnene om disse ting.

Eksempel på brev til hjemmene:

Klassen har i dag fået den sørgelige meddelelse at xxx er død.

Det skete i går xxdag på grund af ..... Vi har brugt megen tid på at snakke om det, der er sket, og vil også gøre det i tiden fremover.

Vi ved endnu ikke, hvornår begravelsen skal finde sted, men vi vil samle ind til en buket (ca. ... kr. pr. elev). Der er også en del fra klassen, der gerne vil med til begravelsen. Det er en god ide at få lejlighed til at sige farvel på denne måde. Vi vil tale nærmere om dette og andre spørgsmål på et møde i morgen aften kl. 20,00 her på skolen. I opfordres derfor til at møde op i det omfang, det kan lade sig gøre med det korte varsel.

Når en person dør, kan et barn være påvirket i længere tid herefter. Børn reagerer på forskellig måde efter dødsfald. Fx vil nogle børn ikke snakke om dødsfaldet, men lader som om intet er hændt. Nogle børn græder meget - er rastløse og urolige, andre har svært ved at koncentrere sig og andre igen får fx ondt i maven eller hovedet.

Vi må derfor i fællesskab være opmærksomme på at lytte til børnenes signaler. Kontakt mig venligst, så jeg ved, om I kommer.

Venlig hilsen

Klasselærer/kontaktlærer

Tlf. nr.: